

Sesalci

Značilnosti sesalcev:

- mati koti žive mladiče (z nekaj izjemami (strokovci))
- mladiči sesajo mleko pri materi
- imajo stalno telesno temperaturo
- koža je pokrita z dlako
- imajo srce razdeljeno na štiri dele
- imajo sklenjen krvni obtok skozi jetra
- mladiči se razvijajo v maternici

od drugih vretenčarjev se razlikujejo po zgradbi lobanje
obstaja več kot 4000 tisoč vrst sesalcev.

Posebnosti

Zimsko spanje: Mnogi sesalci v hladnem letnem času varčujejo z energijo, tako da zapadejo v zimsko spanje. Telesna temperatura in presnova se jim znižata. V takšnem stanju živijo pa na račun nakopičenih maščobnih zalog. Večji sesalci (medved) ne poznajo pravega zimskega spanja, saj ostaja njihova telesna temperatura visoka in se zato tudi hitro prebudijo.

Razum-Veliki možgani so se pri sesalcih izredno razvili. Najbolj se je povečala skorja velikih možganov. Veliki možgani so postali središče nadzora nad vsem organizmom. Vedenje sesalcev je bilo zato vse manj stereotipno, vse večjo vlogo pa je prevzemalo učenje.

Družbeni odnosi-Sesalci se sporazumevajo z vonjalnimi sporočili, z dotiki, zapletena sporočila pa si izmenjujejo tudi z glasovi. Vključevanje v skupnost se začne že ob rojstvu. Nekateri sesalci pridejo v stik z vrtniki samo med parjenjem in ob vzreji zaroda, številni pa se družijo včasne ali trajne skupnosti.

Kiti:

Največja žival na svetu!!!

IME	VELIKOST	TEŽA
Brzdasti kit	20 m	6 ton
Orka	6 m	5000 kg
Sivi kit	15 m	35 ton
Glavač	Do 25 m	Do 50 ton
Sinji kit	26 m	150 ton

Kiti so se skupaj z zvermi razvili iz skupnega sesalskega prednika, ki je živel v kledi, pred več kot 65 milijoni let. Medtem ko so se zveri razvijale na kopnem, so predniki kitov odšli v vodo in se popolnoma prilagodili tamkajšnjemu življenju, in tako so se razvili kiti. Sluh je njihov najpomembnejši čut. Zvoke sprejemajo z majhnimi ušesi, ki so nameščena takoj za očmi. Da preživijo, morajo vzdrževati svojo telesno temperaturo na 36-37 stopinj Celzija. Težava je v

tem, da plavajo v zelo mrzli vodi, pogosto s temperaturo le nekaj stopinj nad ničlo. To hitro odvajata toploto s površine njihovih teles. Podobno kot drugi sesalci morajo tudi kiti dihati, da preživijo. Dihajo skozi nosnico oz. nosni odprtini. Ko kit izdahne, visoko v zrak izbrizga curek zgoščenih vodnih kapljic.

Kiti se prehranjujejo z večjimi in manjšimi morskimi živalmi vseh vrst. Kitovo telo je težko in okorno, na zunaj nič razčlenjeno. Glava zavzema tretino telesa, ki v dolžino meri več kot 21 metrov. Zaradi zelo velikih pljuč lahko kit ostane pod vodo izredno dolgo.

Kiti so edini sesalci, ki se razmnožujejo na odprtem morju.

Delfini (vrsta kitov) imajo zelo velike možgane za svojo velikost, ki so primerljivi s človeškimi.

Kenguru

Imajo kratke sprednje noge, dolge in močne zadnje noge, Dolg rep in vreča na trebušni strani, ki se odpira od zgoraj.

Premikajo se s skakanjem. Skačejo lahko s hitrostjo do 70 km/h, do 12 metrov daleč in do 3 metre visoko in pri skakanju mu rep služi kot opora

Živijo v Avstraliji, Novi Zelandiji in Srednji Ameriki. V teh območjih jih ni le tam, kjer ni vode za preživetje – živijo skoraj povsod. Uvrščamo jih med vrečarje. V svobodi živijo kenguruji okoli 20 let, v ujetništvu pa le 6 (odvisno od vrste)

Med sabo se tudi bojujejo. Med seboj se bojujejo samci za samice, prostor in hrano. Kenguru napade nasprotnika tako, da ga boksa s sprednjimi nogami ali lahko se tudi zgrabijo z prednjimi nogami in se medtem, ko uporabljajo svoj rep kot nekakšen opornik, silovito brcajo z zadnjimi nogami. Poznamo 86 vrst kengurujev. Nekaj vrst je že izumrlo, nekaterim grozi izumrtje; največkrat je kriv človek, ker je povečal število njihovih plenilcev ali pa jih je sam iztrebil zaradi hrane,... Vrste kengurujev, ki so že zelo ogrožene poskušajo ohraniti v živalskih vrtovih

Kljunaš

Kljunaši so poleg kljunatih ježkov zadnja vrsta redu stokovcev, sesalcev, ki ležejo jajca. So avstralski endemiti, ki večino časa preživijo v vodi. Med sesalci imajo najbolj razvito elektrocepcijo - plen zaznavajo s pomočjo elektroreceptorjev, s katerimi zaznajo električno polje, ki jo ta oddaja. Samec ima na nartu zadnje noge ost, v kateri je žleza, ki izloča strup. Ta je za manjše živali smrtno nevaren, človeka pa za nekaj ur onesposobi.

Kljunaše ogroža onesnaženje voda, zato so na seznamu živali, ki bi bile v prihodnosti lahko ogrožene.

VELIKOST: telo:46cm rep:18cm

ŽIVLJENSKI PROSTOR: Jezera, reke.

RAZŠIRJENOST: V Avstraliji, Tasmaniji.

Netopir

Netopirji so red sesalcev. So edini sesalci z letalno mrežo, ki jim omogoča pravo letenje. Drugi sesalci so zmožni kvečjemu jadranja (npr. mrenarji). Krila netopirjev, pravilneje imenovana prhuti, so iz kožne mreže, ki se razpenja med dolgimi, tankimi prstki. Razpon prhuti sega od 15 cm (kittijev pritlikavi netopir) do prek 1,5 m (leteče lisice)

Večina netopirjev med letom cvilka. Zvoki se odbijajo od predmetov v okolici in nato netopirji slišijo svoje odmeve. Tako vedo kje je kakšna ovira v okolici. To imenujemo Eholokacija

Nekateri sesajo kri večjih živali, vendar se večina hrani z žuželkami, npr. veščami. Živijo v jamah, krošnjah itd. Nekateri znajo loviti ribe. So zelo inteligentne živali.

Netopirjem se v času zimske otrplosti telesna temperatura spusti na 10°C. Upade jim tudi število srčnih utripov iz 880 na le 250 do 450 udarcev na minuto, vdihnejo pa le vsakih 60 do 90 minut.

Podnevi spi, ponoči pa je aktiven

Človek

Človek je vrsta velikih opic iz rodu Homo. Homo **sapiens** ali **sodobni misleči človek**, se je pojavil leta 95.000 pr. n. št. in je imel prostornino možganov okoli 1400-1800 cm³

Kar je največ od vseh živali.

Ljudje smo najbolj enakomerno razdeljeni po spolu. Približno 51 odstotkov je moških, 49 odstotkov pa žensk. To skladnost pojasnjuje dejstvo, da je za nastanek človeškega življenja potrebna spolna združitev moškega in ženske.

Evolucija je ustvarila razlike med dvema tipoma teles, zaradi katerih se moški razlikujejo od žensk, ter v procesu življenja opravljajo različne naloge.

Razlika v biološki osnovi človeka, genskem zapisu, je v enem izmed 23 kromosomskih parov: Če bo ta par X-X bo zarodek ženski, če pa bo par X-Y, se bo razvil moški. Ženska vedno prispeva X, moški pa lahko X ali Y. Spol je določen s semensko tekočino, saj le-ta nosi odločilni drugi kromosom.